

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie z zażalenia **Z. S.**

na postanowienie Prokuratora Rejonowego Lublin-Południe w Lublinie z dnia 30 sierpnia 2024 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie o sygn. akt [...],

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 11 lutego 2025 r.,

wniosku Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie z dnia 20 grudnia 2024 r., sygn. akt III Kp 906/24,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kielcach.

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa Lublin-Południe w Lublinie wszczęła w dniu 7 sierpnia 2024 r. śledztwo w sprawie z zawiadomienia Z. S. o przekroczenie uprawnień przez sędziów Sądu Rejonowego w L. w toku postępowania sygn. akt V RNs [...], skutkującego bezpodstawnym ubezwłasnowolnieniem Z. S. , tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.

Po przeprowadzeniu analizy akt postępowania w sprawie Sądu Rejonowego w L., sygn. akt V RNs [...], pełniący obowiązki prokuratora Prokuratury Rejonowej

Lublin-Południe w Lublinie, postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2024 r., umorzył śledztwo w sprawie prowadzonej pod sygn. [...], wobec stwierdzenia, że czynu nie popełniono (art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.).

Z. S. wniósł zażalenie na to postanowienie podnosząc, że postępowanie przed Sądem Rejonowym w L., sygn. akt V RNs [...], „toczyło się bezpodstawnie”, a wydane w nim orzeczenia „nie mają mocy sprawczej”, zaś okoliczności zdarzenia wskazują, że w sprawę zamieszana jest „zorganizowana grupa przestępców o rozległych wpływach w [...] wymiarze sprawiedliwości”, dążąca do porwania pokrzywdzonego i umieszczenia go w szpitalu psychiatrycznym. Wskazując na powyższe, pokrzywdzony wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i kontynuowanie śledztwa.

Sąd Rejonowy w L., będący sądem miejscowo właściwym do rozpoznania zażalenia, postanowieniem z dnia 20 grudnia 2024 r., sygn. akt III Kp 906/24, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na zagrożenie dobra wymiaru sprawiedliwości, wynikające z faktu objęcia zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa sędzi orzekającej w tym Sądzie (orzekającej w sprawie o sygn. akt V RNs [...]), znanej sędziom orzekającym w Sądzie Rejonowym w L. z kontaktów zawodowych oraz towarzyskich. Okoliczność ta mogłaby wywołać w zewnętrznym odbiorze uzasadnione wątpliwości co do rozpoznania zażalenia w sposób w pełni obiektywny przez sąd miejscowo właściwy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności za tym przemawiających należą między innymi sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny przez sąd miejscowo właściwy. Obowiązek wykazania, że zachodzą takie przesłanki spoczywa na sędzi występującym z inicjatywą w trybie art. 37 § 1 k.p.k.

Temu obowiązкови Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie sprostął. Powołane w postanowieniu okoliczności sprawy, w szczególności związane objęciem śledztwem czynu polegającego na przekroczeniu uprawnień przez sędzię Sądu Rejonowego w L. w toku postępowania w sprawie V RNs [...], uzasadniają przekazanie sprawy innemu sądowi na podstawie art. 37 § 1 k.p.k. Zaistniała sytuacja może bowiem budzić nie tylko u skarżącego ale także innych osób uzasadnione wątpliwości co do bezstronnego i obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Dobro wymiaru sprawiedliwości musi przy tym być rozumiane nie tylko jako wymóg zapewnienia bezstronności subiektywnej sądu, ale ma na celu także zabezpieczenie zewnętrznych przejawów bezstronności. Dlatego bezpośredni związek sprawy z działaniami Sądu Rejonowego w L. przemawia za przekazaniem zażalenia pokrzywdzonego do rozpoznania innemu sądowi. Warto mieć przy tym na uwadze, że skarżący sam o to wnosił (k. 59) i niejednokrotnie formułował pisemnie opinie, świadczące o jego ograniczonym zaufaniu do bezstronności miejscowych sądów. Aby wyeliminować wątpliwości co do obiektywnego orzekania przez sąd nadzorujący postępowanie przygotowawcze w sprawie z zażalenia Z. S. , a jednocześnie przyspieszyć rozpoznanie przedmiotowego zażalenia, należało przekazać tę sprawę do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi.

O wyborze sądu przekazania zadecydowało kryterium terytorialne. Sąd Rejonowy w Kielcach znajduje się w stosunkowo niedalekiej odległości od sądu miejscowo właściwego, co ma znaczenie z punktu widzenia ekonomiki procesowej, a jednocześnie należy do obszaru innej apelacji, co, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, powinno zapobiec ewentualnym obawom skarżącego o rozpoznanie złożonego przez niego zażalenia w warunkach braku bezstronności.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[J.J.]

[l.n]

